

ชื่อเรื่องวิจัย การพัฒนารูปแบบการดูแลเพื่อป้องกันการกลับมาซ้ำภายใน 72 ชั่วโมงสำหรับผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือด สถาบันโรคทรวงอก

ผู้วิจัย ปราณีย์ แสงทอง

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนดูแลทางคลินิกในผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ และผลของแผนดูแลทางคลินิกต่อความรู้ของผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงทั้งก่อนและหลังผ่าตัด ความพึงพอใจแผนดูแลทางคลินิกของผู้ป่วยที่รับบริการและพยาบาลผู้ให้บริการผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงที่ต้องเข้ารับการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ มักเป็นผู้ป่วยที่มีโรคร่วมหลายโรค ทำให้การดูแลหลังผ่าตัดมีความซับซ้อนเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดมากขึ้น เช่น ภาวะหัวใจล้มเหลว หัวใจเต้นผิดจังหวะ หลอดเลือดตีบซ้ำ แผลหน้าอกติดเชื้อ และมีอัตราการกลับมาอนโรงพยาบาลซ้ำหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดและดูแลต่อเนื่องหลังจำหน่าย เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนและผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์หลังผ่าตัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจที่มีความสามารถในการบีบตัวของหัวใจห้องล่างซ้าย (Left Ventricular Ejection Fraction) $\leq 40\%$ จำนวน 40 ราย โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2561 ถึง เดือนธันวาคม 2561

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยมีคะแนนความรู้หลังได้รับความรู้ตามแผนดูแลทางคลินิกมากกว่าคะแนนความรู้ก่อนได้รับความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ผู้ป่วยและพยาบาลมีความพึงพอใจมากและมากที่สุดต่อแผนดูแลทางคลินิก คะแนนเท่ากับ 4.23 และ 4.48 ตามลำดับ สำหรับผลลัพธ์ทางคลินิกหลังผ่าตัดจากการติดตามเยี่ยม พบว่าควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ≤ 200 mg/dl ร้อยละ 93.75 ควบคุมความดันโลหิตซิสโตลิก ≤ 130 mmHg ร้อยละ 83.3 ควบคุมอาการถุงลมโป่งพองระยะกำเริบได้ร้อยละ 100 เลิกสูบบุหรี่ ร้อยละ 83.3 และจากการติดตามทางโทรศัพท์หลังจำหน่ายสัปดาห์ที่ 1 พบปัญหา 3 ลำดับแรกดังนี้ ปวดแผลบริเวณหน้าออกร้อยละ 100 เจ็บหน้าอกเมื่อออกแรงร้อยละ 35 และเบื่ออาหารร้อยละ 22 และ สัปดาห์ที่ 3 พบปัญหา 3 ลำดับแรก ดังนี้ นอนไม่หลับและเบื่ออาหารร้อยละ 10 มีอาการไอร้อยละ 7 และปวดแผลบริเวณหน้าอกและเจ็บหน้าอกเมื่อออกแรง ร้อยละ 5

สรุป ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงที่ต้องได้รับการผ่าตัดทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ก่อนผ่าตัด มีแผนดูแลทางคลินิกสำหรับพยาบาลและทีมสหสาขา ตลอดจนการดูแลต่อเนื่องหลังจำหน่ายกลับบ้านและการติดตามเยี่ยม เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีหลังผ่าตัด

คำสำคัญ : ผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือด, การป้องกันการกลับมาซ้ำ